

Kralların Ressamı Ressamların Kralı
Rahmi PEHLİVANLI

ORTA
ANADOLU'yu
KEŞFET

Ressam
Rahmi PEHLIVANLI

İç Anadolu'nun kültür hazinesi

Turkey
Keskin 1690

özgeçmiş

- 1926** Keskin' de doğdu. Annesi Gülşen Hanım, Babası Hacı Ömer Efendidir.
- 1932** İlkokulu Keskin' de bitirdi. Daha sonra Kırıkkale Askeri Ortaokuluna devam etti.
- 1940-50** Amatör resim çalışmaları yaptı. Bir süre Kırıkkale ve Ankara' da ticaretle uğraştı.
- 1941-44** Ankara Süvari Alayında askerliğini yaptı.
- 1950** Ankara' da tanınmış yöneticilerin portlerini yaptı. Anadolu' da dolaşarak resim çalışmalarına devam etti.
- 1952** Bahçelievler Ortaokulunda öğretmenlik yaptı.
- 1952** Milli Savunma Bakanlığının daveti üzerine çalıştığı Aziziye Kahramanı " Nene Hatun " portresi İstanbul' daki Harbiye Askeri Müzesine alındı.
- 1953** Ankara Emniyet Müdürlüğünde polis kadrosuna alındı. İtalya' da görevlendirilmesi düşünüldü.
- 1953** Selanik' te Atatürk' ün doğduğu evin resmini yapmak üzere Cumhurbaşkanı Celal Bayar tarafından görevlendirildi. Ayrıca evin tefrişi çalışmalarını Prof. Enver Ziya Karal ve eşi ile birlikte yaptı. " Atatürk' ün Doğduğu Ev " tablosu Cumhurbaşkanlığı Koleksiyonundadır.
- 1953-90** 25' ten fazla kral, kraliçe, devlet adamı tarafından portrelerini çalışmak üzere davet edildi.
- 1955** Selanik' teki görevinden sonra ikinci yurt dışına çıkışı, palet tutmaktan dolayı elinde oluşan kisti ameliyat ettirmek ve profesyonelce resim yaşantısını sürdürmek üzere İngiltere' ye oldu.
- 1956** Avrupa' da bir çok ünlü atölye ve müzede resim etüdleri yaptı.
- 1956-61** Kıbrıs, Lübnan, Libya, Irak gibi Ortadoğu ülkelerinde sergiler açtı, portreler yaptı.
- 1958** İngiltere, Londra' da kendisine stüdyo ev ve ofis açtı.
- 1961-69** Avrupa' nın ilgi odağı olan Afrika' ya gitti. Ünlü lider ve krallardan davetler alarak portrelerini çalıştı. Yerel yaşamdan bir çok resim çalışma sergiler açtı.
- 1967** Roma' da Vatikan tarafından Dal Vaticano Floransa Müzesi' ne alınan " Zina " adlı tablosu nedeniyle Papa IV. Paul tarafından madalya ile taltif edildi.
- 1967** Eserlerinden derlenen bir albüm İtalya' da yayınlandı.
- 1969** İtalya, Castel Franco' da ofis ve stüdyo kurarak çalışmalarını sürdürdü.
- 1969** Cote D' Azure' da düzenlenen uluslararası sanat sergisinde " Kel Mıstık " tablosu ile portre dalında birincilik ödülünü kazandı.
- 1972** 17 yıl aradan sonra Türkiye' ye döndü.
- 1973** Kurtuluş Savaşı' nda kahramanlık ödülü alan ünlü Yavuz Zırlıslı' nın jilet yapılmasına karar verilmesi üzerine, vakit kaybetmeden resmini yaptı. Resim, İstanbul Deniz Müzesine alındı.
- 1978** Uluslararası sanat çalışmalarındaki başarısı ve belli bir ekolü nedeniyle Pan Haber Ajansı, sanat dalında Rahmi Pehlivanlı' yı Yılın Adamı seçti.
- 1978** Türkiye Cumhuriyeti' nin 50. Kuruluş Yıldönümü dolayısıyla 1926- 1938 yılları arasında Türkiye' yi ziyaret eden yabancı devlet adamlarını Atatürk ile beraber gösteren 16 tablodan oluşan bir dizi hazırladı. Bu dizi, 11 Aralık 1978' de Anıtkabir' de Atatürk Özel Kitaplığı Sanat Galerisinde sürekli olarak sergilenmeye başladı.
- 1981** İtalya, Accademia Universale Roma tarafından, " Accademico Benemerito " diploması ve fahri hocalık unvanı verildi, adına sürekli bir kürsü ayrıldı.
- 1981** " 30. Sanat Yılı " sergisi, Ankara Devlet Resim Heykel Müzesinde Cumhurbaşkanı Kenan Evren tarafından açıldı.
- 1982** " 30. Sanat Yılı " sergisi, Topkapı Sarayı İçavlu Kalem Odasında Başbakan Bülent Ulusu tarafından açıldı. Sergi aynı yıl İzmir Devlet Resim Heykel Müzesinde' de açıldı.
- 1982-82** Profesyonelce sürdürdüğü sanat yaşamı boyunca Türkiye' de 5, dünyada çeşitli sanat merkezi ve müzelerde açılan 60' ın üzerinde kişisel sergilerinin büyük bölümünün açılışı devlet başkanları tarafından yapıldı. Pehlivanlı' ya ödül kazandırmış eserlerin bir bölümü Avrupa, Afrika, Ortadoğu ve Türkiye' de olmak üzere toplam 17 müzede ve pek çok önemli koleksiyonda bulunmaktadır. Çalışmalarından dolayı kendisine pek çok takdirname, nişan ve ödül verildi.
- 1982** " Renk Renk Türkiyem" koleksiyonu için hazırlık çalışmalarına başladı.
- 1984** Nurhan Pehlivanlı ile evlendi.
- 1984** Eşi Nurhan Pehlivanlı ile birlikte bütün Türkiye' yi dolaşarak, il ve ilçelerde yerinde çalışarak " Renk Renk Türkiyem" koleksiyonunu oluşturmaya başladılar.
- 1988** S.S.C.B Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Akademisi Başkanlığı tarafından üniversitelerde konferanslar vermek ve araştırmalar yapmak üzere davet edildi.
- 1988** Vatikan' a kabul edilen " Ephesus " adlı tablosu Papa II. Jean Paul tarafından gümüş madalya ile taltif edildi.
- 1992** " Renk Renk Türkiyem " projesinin büyük bölümü gerçekleştirildi.
- 1989-92** Gazi Üniversitesi Resim Bölümü' nde öğretim üyesi olarak ders verdi.
- 1992** 24 Ağustos' ta aramızdan ayrıldı.

Rahmi Pehlivanlı' nın Evi

Doğduğum Ev - 1952

Karton üzerine sulu boya- 17x25 cm

kendi kaleminden...

sanatımın öyküsü

“ Resim yapmak düşüncesi, bende içgüdüsel olarak var. Çocukluğumda, küçük bir çakıyla dut ağacından bir palet yapmıştım, kaba saba bir şey. Üstübeçle çiçek yağlarını karıştırır, boya yapar, heyecan ve zevk içinde resim yapmaya çalışırdım. Heyecanlı olurdum, çünkü resim yapmam yasaktı evde. Yaptığım bir şey tasvip edilmezdi ailem tarafından. Şamar oğlanına çevirmişlerdi beni. Bu yüzden kendimi ispatlama çabası içinde büyüdüm. Ve yıllar sonra, bir gün içinde resim sevgisiyle, yollara düştüm, Keskin’ den. İlk durak Ankara. Cebimdeki son paralarla bir miktar kravat ve yastık yüzü alıp, üzerlerini resimlerle süsledim. Anadolu’yu dolaşır, bunları sattım. “ Renk Renk Türkiyem “ koleksiyonu bende o günlerden kalan bir düşüncedir.

Tablo çalışmalarına hiç ara vermeden devam ediyor, özellikle portre yapmaya ağırlık veriyordum. İnsan yüzünü, kişinin iç dünyası ile tuval üzerine aktarabilmek bambaşka bir zevkti benim için. Ayrıca resim sanatında kimseyi taklit etmek, ya da belirli bir üslup takip edeceğim diye tekrarlar çerçevesinde kalmak istemiyordum. Belirli bir üslup tekrarları getirdiği gibi, realite resim yapmak da yalnız biçime bağlanmak olacaktır, diye düşünmüştümdür her zaman. Oysa özgünlüğün yaratıcısı olmalıdır, sanatçı. Fakat bu özgünlük, insan doğasından uzak, anlamsız şekil ve renk yığını resimler olarak değil, araştırmacı ve yapıcı bir düşüncenin ürünü olduğu zaman anlamlı olur. Bence, resim; görüneni biçim ve renge dönüştürmek olmamalıdır. Sanatçı, gerçek dünyanın olguları ile kendi düş gücünü birlikte yoğurarak, izleyicisine başta boyutlardan çağrışımlar getirmeli, izleyiciyi kendi yaratıcılık süreci içine katmalıdır. Sanatçı bir sanat akımının körü körüne takipçisi olmamalıdır. Bir sanat akımının içinde olsa bile, farklı bir duyarlılık içinde kişisel bir ifade bulunmalıdır. Ben bunu, sanırım başarabildim. Çünkü, benim resmim ilk görüldüğünde bile “ Bir Rahmi Pehlivanlı “ dedirtir. Onun için, resimlerimin taklit edilmesi mümkün değildir. İşte gerçek sanat oduk ki, ne kadar taklit edilmeye uğraşılırsa ondan uzaklaşılır.

Sanatsal güzellik kendiliğinden oluşmaz. Hatta, sanatçı olunabilmesi için tek başına eğitim de yeterli değildir. Öncelikle, sanatçı doğadan coşkulu bir yaratılış ve ruh getiren bir kişi olmalıdır. Biz buna, yetenek ve sanatsal içgüdü'nün ifade edilmesi diyebiliriz. Ancak, böyle sanatçılar kişisel olarak özgün bir yaratıcılık ortaya koyabilirler. Bu noktada üsluplaşma başlar. Üsluplaşmayı ben şöyle anlıyorum; yüzyıllardır süregelen sanatsal birikimin, sanatçı tarafından gözlemler ve düş gücü içinde tecrübelerini de ekleyerek yoğrulması, sonuçta kendini belirleyen bir anlatıma varılmasıdır. Ne var ki,

sanatta yalnızca “ kendine özgü oluş “ ya da belirgin olan kişisel üslup da yeterli değildir. Resimde bütünlüğün sağlanabilmesi için her çeşit sanatsal değerlerin etkileşimini dengelemek gereklidir.

Resimde, biçimsel doku ve alt kurgu önemli gözükabilir. Fakat, asıl önemlisi gözlem gücü ve bu gözlemi tuvale aktarırken doğru yorumlamayı başarabilmektir. Elbette, resim çizgi, desen, renk ve ışık gölge uyumunun bir bütünüdür. Ama, inandırıcı olmalıdır, ifadesini iletebilmelidir. İster sanatın tarihini öyküleyen kitapları açın, ister sanat galerilerini yada müzeleri dolaşır, resimleri izleyin, göreceksiniz ki, dönemlerle oluşum gösteren sanat akımları içinde birbirlerine öykünen, ifade yöntemleri benzer özellikler gösteren sanatçıların ürünleri karşılayacaktır sizi.

Üslup adına, durmadan tekrarlar çerçevesinde kalan, (realite) gerçekçilik diyerek salt biçimin getirdiği ruhsuzluk örnekleri, özgünlük yapmak uğruna insan doğasından araştırmacı ve yapıcı yönü olmayan, “ icat “ edilmiş resimler doldurmuştur müzeleri, galerileri ve de sanat kitaplarını. Oysa aynı dönem sanat akımlarının ve aynı üslupların izleyicisi, uygulayıcısı olmak; kişiliğini yapıtlarında belirginleştirmeyi, “ nev’ i şahsına münhasır “ olmayı engellemez özgün bir sanatçı için.

Doğa görünümüleri ile ünlenmiş kimi empresyonistlerin resimlerine bakın, yaratıcılıkla ve sanat denilen uğraşın sancısı ile uzaktan yakından ilgileri yoktur onların. Doğayı gözlemleyip aynısını tuale aktarabilirler, ne var ki ruh yoktur, öznel görüş yoktur, yorumlama yoktur ve sonuç sanat değil sadece öykünmeciliktir.

Resim görüneni biçim ve renge dönüştürmek olmamalı. Sanatçı gerçek dünyanın olguları ile kendi düş gücünü birlikte yoğurarak izleyicisine başka boyutlardan çağrışımlar getirmeli, onu kendi dünyasına katmalıdır. Sanatçı, bir sanat akımının körü körüne takipçisi olmamalıdır. Böyle olduğu içindir ki, aynı dönemlerde bir Tiziano, bir Albercht Dürer, bir Giorgione ve bir Holbein varolmuştur; Renoir, Monet, Manet aynı akımların sanatçıları olmalarına karşın farklı duyarlılıkların üsluplaştığı kişisel ifade tarzlarını oluşturmuşlar, aynı nedenle bir Kandinsky, bir Paul Klee, bir Picasso sanat tarihinde belirgin yerlerini almışlardır.”

Rahmi Pehlivanlı
1989

Kel Mistik- 1966

Duralit üzerine yağlı boya- 69x 47 cm

Portreler

Rahmi Pehlivanlı' nın portresini yaptığı ünlü devlet adamlarından bazıları.

Cumhurbaşkanı Celal Bayar

Kıbrıs Cumhurbaşkanı V. Fazıl Küçük

Nijerya Devlet Başkanı Abubakar Tafawa

Zambia Cumhurbaşkanı Kenneth Kaunda

Sudan Cumhurbaşkanı İsmail El Azari

Fas Prensesi ve Prensesi Moulay Abdallah ve Ana Kraliçe

İngiltere Başbakanı Sir Alec Douglas Home

İsveç Prensi Bertil

İrlanda Cumhurbaşkanı Eamon de Valera

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay

Mısır Cumhurbaşkanı Enver Sedat

Cumhurbaşkanı Kenan Evren

Lübnan Başbakanı Saip Selam

Tunus Cumhurbaşkanı Habib Burgiba

Kenya Cumhurbaşkanı Jomo Kenyatta

Etiyopya İmparatoru Haile Selassie

Malta Cumhurbaşkanı George B. Oliver

Edinburg Dükü Prenses Philip

Lüksemburg Grand Dükü Jean Adelheid

Danimarka Prensesi George

Portekiz Cumhurbaşkanı Americo Thomas

A.B.D Başkanı J.F. Kennedy

Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL

A.B.D Büyükelçisi ile

Jomo Kenyatta- 1966

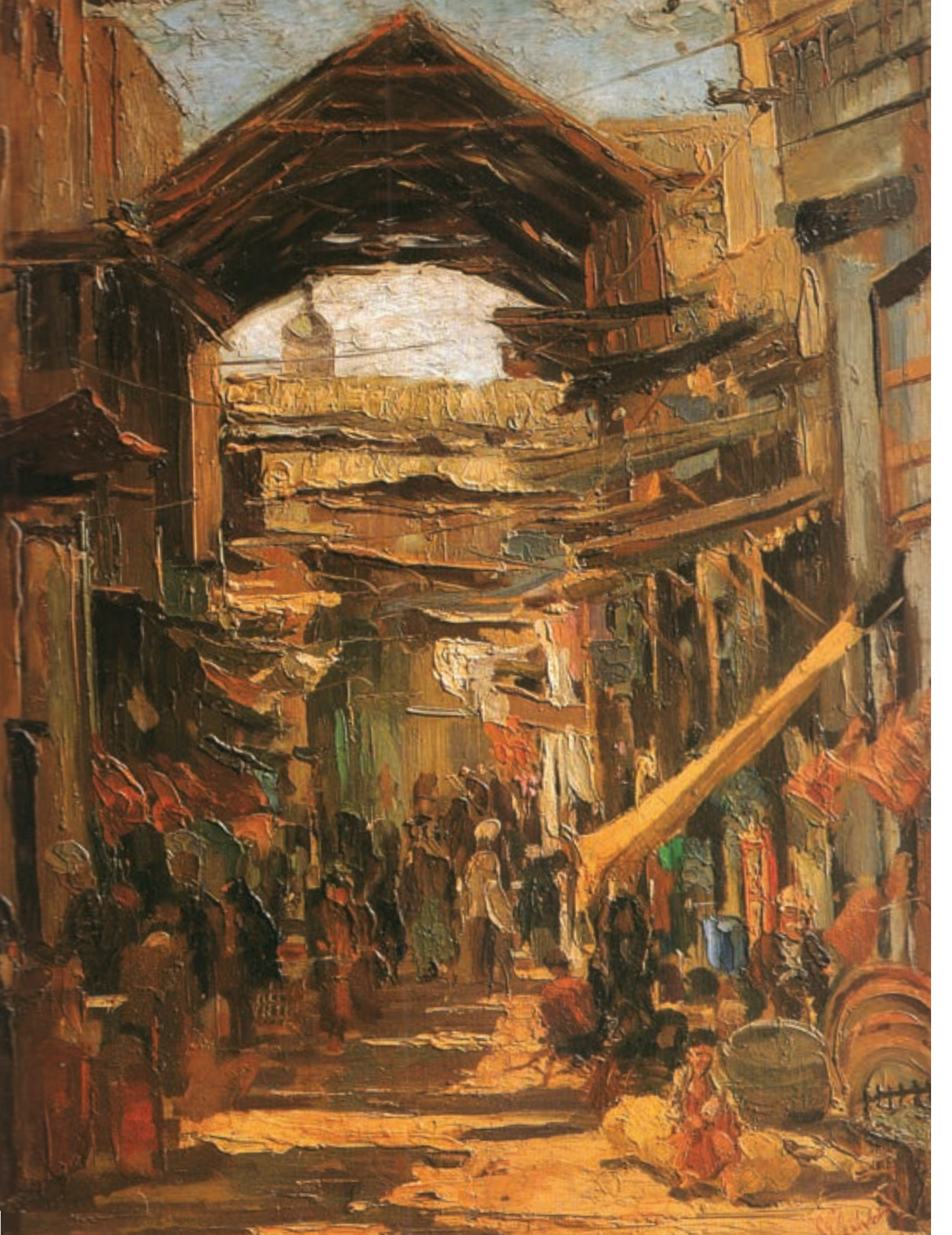

Enver Sedat' ın portresini çalışırken

Atatürk- 1988

Karton üzerine sulu boya- 60x 50 cm

Bağdat Bakırcılar Çarşısı- 1966

Duralit üzerine yağlı boya- 58x 44 cm

Nene Hatun- 1952

Tuval üzerine yağlı boya- 61x 44 cm

Çolak İmam- 1965

Tuval üzerine yağlı boya- 90x 59 cm

Enver Sedat- 1981

Duralit üzerine yağlı boya- 88x 78 cm

Aşık Veysel- 1973

Tuval üzerine yağlı boya- 81x 110 cm

Sağır Musa- 1979

Tuval üzerine yağlı boya- 61x 79 cm

Nurhanım- 1988

Karton üzerine sulu boya- 55x40 cm

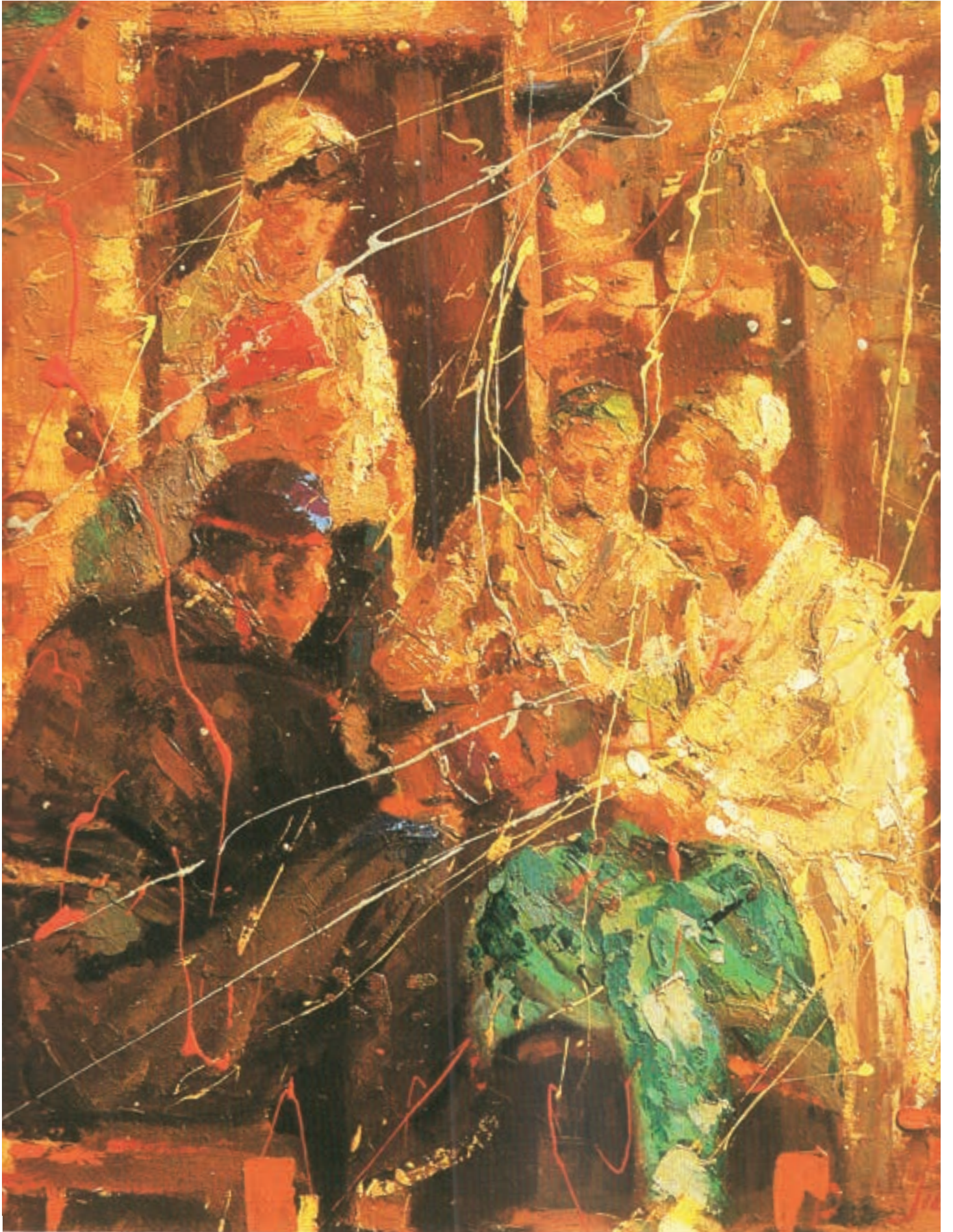
Anam- 1988

Tuval üzerine yağlı boya- 70x60 cm

Günlük Nafaka- Girit 1966

Tuval üzerine yağlı boya- 57x49 cm

Zaman Paradır- 1966

Tuval üzerine yağlı boya- 64x58 cm

Zina (Tunuslu Dansöz)- 1963

Tuval üzerine yağlı boya- 62x52 cm

Keskin' de Pekmez Yapanlar- 1990

Tuval üzerine yağlı boya- 70x78 cm

Siftah- 1969

Keş- 1969

Atatürk Çiçekleri- 1967

sergiler

- 1952 Karma Sergi (Hamasi Sergi)- Ankara
1955 Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Salonu- Ankara
1956 Unesco- Beyrut
1956 Şam Devlet Müzesi- Suriye
1956 Bağdat Güzel Sanatlar Akademisi- Irak
1956 Badgodesberg Basın Ataşeliği- Almanya
1957 Londra Türk, Anglo Sakson Kulübü- İngiltere
1958 Karma Sergi, Royal Academy- Londra, İngiltere
1959 Ledra Palas, Fine Art Society- Lefkoşe, Kıbrıs
1960 Ledra Palas- Lefkoşe, Kıbrıs
1960 Hampa Street, Türk Büyükelçiliği- Beyrut
1961 Otel St. George- Beyrut, Lübnan
1961 Hamra Galerisi- Beyrut, Lübnan
1961 Otel Vaddan- Trablus, Libya
1962 Belediye Şehir Galerisi- Tunus
1963 Grand Otel- Oslo, Norveç
1963 Berlin Hilton- Almanya
1963 Cosmopolitan Club- Hamburg, Almanya
1963 Uryon Gato 9- Helsinki, Finlandiya
1963 Rotterdam Hilton- Hollanda
1964 Ressamlar Birliği- Lagos, Nijerya
1964 Stanley Otel Galerisi- Nairobi, Kenya
1965 Devlet Galerisi- Akra, Gana
1966 Milli Kütüphane- Lusaka, Zambia
1966 Edinburg Otel- Kitway, Zambia
1967 Belediye Sarayı- Asmara, Etiyopya
1967 Belediye Sarayı Şeref Salonu- Adis Ababa, Etiyopya
1968 Grand Hotel- Hartum, Sudan
1969 Reprodüksiyon Sergisi- Bingazi, Libya
1969 Hilton Hoteli- Malta
1969 Türk Büyükelçiliği- Roma, İtalya
1969 Milano Sanat Galerisi- İtalya
1970 Devlet Galerisi- Cezayir
1970 Galerie Decoeuverte- Fas
1970 Molla Abdullah Sarayı- Rabat, Fas
1970 Sheraton Galerisi- Dublin, İrlanda
1971 Gülbenkian Müzesi- Lizbon, Portekiz
1974 University Gallery- Dallas, A.B.D
1974 Groyden Belediye Galerisi- Houston, A.B.D
1975 Devlet Resim Heykel Galerisi, Atatük Koleksiyonu Sergisi- Ankara
1976 Devlet Galerisi- Tahran, İran
1977 R.C.D.- Kültür Bakanlığı- Tahran, İran
1977 Rawalpindi Liaquat Memorial Hall- Pakistan
1977 Lahor- Pakistan
1977 İslamabad- Pakistan
1977 Kabul Nenderay Kültür Sarayı- Kabil, Afganistan
1977 Madden Galleries- Londra, İngiltere
1978 İntercontinental Hotel Opera Salonu- İstanbul
1978 Basın Birliği- Brüksel, Belçika
1981 Kahire Devlet Müzesi- Mısır
1981 Devlet Resim Heykel Müzesi- Ankara
1982 Topkapı Sarayı İçavlu Kalem Odası- İstanbul
1982 Devlet Resim Heykel Müzesi- İzmir
1988 Atina Belediye Sarayı- Yunanistan
1991 Türkiye Halk Bankası Sanat Galerisi- Ankara

Rahmi Pehlivanlı' nın vefatından sonra vakfın açtığı sergiler

- 1993 Anadolu Medeniyetler Müzesi- Ankara
1993 Devlet Resim Heykel Müzesi Rahmi Pehlivanlı Retrospektif Sergi- Ankara
1995 Devlet Resim Heykel Müzesi Türkiye Koleksiyonu Sergisi
1996 Sualtı Arkeoloji Müzesi Galerisi- Bodrum

Yapıtlarının bulunduğu müze ve koleksiyonlar.

- Ankara Cumhurbaşkanlığı Köşkü
(Atatürk' ün Doğduğu Ev, Atatürk Portreleri)
- Ankara T.B.M.M. Koleksiyonu
(Atatürk, Tarihi Kompozisyonlar)
- Ankara Milli Kütüphane (Maraş Demirciler Çarşısı)
- Ankara Devlet Resim Heykel Müzesi (Aşık Veysel)
- Ankara Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi
(1893 Muharebesi Aziziye Tabyaları, Kunuri Savaşı, Atatürk)
- Ankara Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Atatürk)
- İstanbul Harbiye Askeri Müze (Nene Hatun)
- İstanbul Deniz Müzesi (Yavuz Zırhlısı)
- İstanbul Topkapı Sarayı (IV. Murat)
- İstanbul Belediye Sarayı (Fatih Portresi)
- İtalya Floransa Müzesi (Zina- Tunuslu Dansöz)
- Hollanda Boog Wilhestadt National Museum
(Aynalı- Kıbrıslı Halk Şairi)
- Zambia National Museum (Christmas Flowers)
- Mısır Devlet Müzesi (Atatürk)
- A.B.D. Texas Houston Gallery (Little Bird)
- A.B.D. New York Divicon Ltd. Gallery
(Kum Fırtınası- Büyük Sahra)
- A.B.D. Los Angeles Richard Gatti Collection
(Street Dancer- Fas, Bon Viveur)

Ayrıca İş Bankası, Ziraat Bankası, Halk Bankası, Emlak Bankası, Sümerbank ve birçok banka ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı gibi resmi kuruluşların koleksiyonlarında çok sayıda Atatürk, Anadolu resimleri ve yurtdışında pek çok özel koleksiyonda çok sayıda resmi bulunmaktadır.

KAYNAK

Bu kitapçık T.C. KÜLTÜR BAKANLIĞI Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nün ISBN 975- 17- 2781- 2 numaralı RAHMI PEHLİVANLI Kitabından derlenmiştir.

orakder.org.tr

[f/orakder](https://www.facebook.com/orakder) [@/orakder](https://www.instagram.com/orakder)